

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 8934/2021
30.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Зорана Хаџића, чланова већа, у парници тужиоца „ХОЛТЕХ ГРАДЊА“ д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Миодраг Јанковић, адвокат из ..., против тужене АА из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1746/21 од 01.09.2021. године, у седници одржаној 30.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1746/21 од 01.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 89/2014 од 30.03.20121. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде претрпљене материјалне штете исплати 159.396 евра са затезном каматом на евро почев од дана подношења тужбе па све до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, 920.776,00 динара са законском затезном каматом од 24.12.2013. године до исплате и 835.500,00 динара са законском затезном каматом од 08.04.2012. године до исплате, као и да му накнади трошкове поступка са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова поступка плати 558.022,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1746/21 од 01.09.2021. године, жалба тужиоца је одбијена, а жалба тужене делимично усвојена, делимично одбијена и првостепена пресуда преиначена у делу одлуке о трошковима поступка тако што се досуђени износ повишава на 659.272,00 динара, док је у преосталом делу првостепена пресуда потврђена и одлучено да свака странка сноси своје трошкове жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и Град Суботица су 01.10.1997. године закључили уговор о заједничком улагању, чији предмет је била изградња стамбено пословног комплекса на Тргу ..., укупне површине 10.000 м². Улог тужиоца по уговору требала је да буде парцела бр. .. од 88 а 84 м² на Тргу ... – у природи бетонски скелет, на којој је он био носилац права располагања, да обезбеди пројектно техничку документацију потребну за добијање грађевинске дозволе, сав грађевински материјал и да сопственом опремом и радном снагом изгради стамбено пословни комплекс, према динамици и у фазама детаљно дефинисаним у уговору. Град Суботица преузео је обавезу да донесе одлуку о приступању изради планског документа за регулисање предметног простора најкасније 01.02.1998. године, да обезбеди израду урбанистичко техничких услова, да преда земљиште ослобођено од лица и ствари за изградњу друге фазе од 01.08.1999. године и рушење постојећег објекта - бетонског скелета, односно рашчишћавање предметног терена. Предвиђено је и да ће земљиште за изградњу треће фазе предметног објекта Град Суботица предати у посед тужиоцу након прибављања земљишта. Дана 21.12.1998. године закључен је анекс овог уговора.

Тужилац је Трговинском суду у Суботици 12.06.2008. године поднео тужбу против Града Суботице, ради накнаде штете, због нереализације наведеног уговора о заједничком улагању од 01.10.1997. године. Тужбу је саставио адвокат Чедомир Николић. У току тог поступка тужилац је ангажовао тужену, да га, као адвокат заступа у том поступку заједно са адвокатом Чедомиром Николићем, у вези чега су закључили уговор о пружању правних услуга 20.08.2008. године, којим је уговорено да ће тужена заступати тужиоца у том поступку, а посебно да има обавезу да прочита и анализира целокупни спис спора, да укаже тужиоцу на његове евентуалне грешке у вођењу спора, на нове могућности да се спор убрза и квалитетно оконча у његову корист, да му пружа савете у вези са сваким поднеском који тужилац има намеру да поднесе суду у том спору, да састави предлог поднесака којим ће бити обухваћени сви важни сегменти и чињенице које иду у корист тужиоцу, да својим саветима и идејама помаже тужиоцу у усмеравању и вођењу спора, да уз сагласност тужиоца предузима и све друге кораке који ће допринети успешном окончању спора. Уговорена је накнада зависно од успеха тужиоца и доприноса тужене успеху у том поступку. Тужена је заједно са адвокатом Чедомиром Николићем одлазила на рочишта, састављала поднеске и предузимала друге радње, а по интерном договору између њих тужена је била задужена за послове који су се тicali градског грађевинског земљишта. Тужена и адвокат Чедомир Николић су током поступка одлазили на састанке код тужиоца, који су тим поводом одржавани, детаљно су извештавали представнике тужиоца о току и предузетим радњама у поступку и уз консултацију са њима одлучивали шта ће конкретно предузимати од процесних радњи. У исто време, одржавани су и састанци са представницима Града Суботице, који су предложили да се закључи поравнање, а у сврху решавања спорних односа са тужиоцем, у вези чега је одржано више састанака којима је присуствовала и тужена. Након вишемесечног усклађивања састављен је предлог поравнања, према ком предлогу би обавеза Града Суботице била да у плану

детаљне регулације центра 1 Зона утврди намену парцеле број .. КО Стари град као пословно стамбену, с тим да прве две етаже објекта који ће се градити на овој парцели обавезно морају да буду пословног карактера, да парцелу број .. КО Стари град у површини од 574 м², по захтеву за исправку граница парцеле који ће поднети тужилац, дода парцели број .. КО Стари град на начин да у складу са правилима урбанистичке струке она чини јединствену целину, односно нову грађевинску парцелу. Тржишна вредност дела парцеле од 574 м² износи 86.100 евра, и њоме би се накнадио део штете коју тужилац трпи као последицу неизвршења уговора. Обавеза Града Суботице би била и да тужиоцу накнади све трошкове везане за препарцелизацију и прибављање сагласности за изградњу објекта. Правноснажним решењем Привредног суда у Суботици П 36/2010 од 15.07.2010. године одбијен је предлог странака за закључење поравнања, јер је предмет неодређен, неодредив, немогућ и недопуштен, будући да се отуђење грађевинског земљишта у јавној својини може вршити по процедури прописаној Законом о планирању и изградњи и правилима управног поступка. Правноснажном пресудом Привредног суда у Суботици П 36/2010 од 17.11.2011. године утврђено је да је ништав уговор о заједничком улагању закључен 01.10.1997. године и његов анекс закључен 31.12.1998. године и одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе Град Суботица да му на име накнаде штете плати 45.191.795,00 динара, са споредним потраживањем, као и евентуални захтев. Тужена је поднеском од 30.11.2011. године обавестила суд да отказује пуномоћје за заступање тужиоцу. Тужилац је 08.04.2012. године туженој на име заступања у наведеној парници исплатио 835.500,00 динара. Правноснажном пресудом од 20.03.2017. године по истом основу тужилац је обавезан да туженој исплати износ од још 2.304.810,00 динара са законском затезном каматом од 08.04.2012. године до исплате.

Решењем надлежног органа Града Суботице од 16.05.2012. године експроприсана је парцела број .. од 8 а 85 м² ради изградње објекта у области културе, а према измени Планског документа центра Града Суботице - зона 1. По споразуму о висини накнаде од 14.11.2012. године, накнада за ову непокретност износи 362.500 евра у динарској противвредности, а тужилац је дао сагласност да се промена својине може спровести у јавним књигама.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су одлучили нижестепени судови, правилном применом материјалног права, када су одбили, као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду тражене штете.

Закон о адвокатури („Службени лист СРЈ“, бр. 24/98...72/2002) у Глави III, од члана 15. до члана 26. прописује права и дужности адвоката. Свака услуга се пружа на основу посебно закљученог уговора са адвокатом о поједином послу или групи послова, а уговором се регулишу права и обавезе адвоката и наручиоца посла. Уговор о пуномоћству је регулисан чланом 89. – 94. Закона о облигационим односима. Према члану 89. став 1. закона пуномоћје је овлашћење за заступање које властодавац правним послом даје пуномоћнику. Чланом 262. став 1. истог закона прописано је да је поверилац у обавезном односу овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити у свему како она гласи, док је ставом 2. истог члана прописано да када дужник не испуни своју обавезу или задоцни са њеним испуњењем, поверилац има право захтевати и накнаду штете коју је услед тога претрпео.

Субјективна одговорност за штету регулисана је чланом 154. Закона о облигационим односима, којим је прописано да ко другоме проузрукује штету дужан је

накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице и чланом 158. који прописује да кривица постоји када је штетник проузроковао штету намерно или крајном непажњом. Материјална штета према одредби члана 155. Закона о облигационим односима представља умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист). Према члану 189. став 1. Закона о облигационим односима оштећени има право на накнаду обичне штете и измакле користи, док према ставу 3. истог члана, при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати по редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем. То даље значи да одговорност за штету по основу кривице (субјективна одговорност за штету) може постојати само уколико постоји штета (умањење имовине оштећеног или спречавање њеног увећања), штетна радња, и узрочно последична веза између штетне радње и штете, као и да је терет доказивања постојања наведених услова на оштећеном. Наведено се односи и на одговорност адвоката за штету, јер је одговорност адвоката за штету заснована на општим правилима о субјективној одговорности за штету, у ком случају странка мора доказати поред постојања несавесног рада пуномоћника (поступање супротно Закону о адвокатури и Кодексу професионалне етике адвоката) и постојање узрочно последичне везе између пропуста пуномоћника и неуспеха странке у судском спору.

Када се пође од цитираних одредби закона и утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак нижестепених судова да се у овом случају не ради о несавесном поступању тужене, који је један од услова за накнаду штете. Тужилац је ангажовао тужену, као адвоката да га заједно са адвокатом Чедомиром Николићем заступа у поступку пред Трговинским судом у Суботици у вези чега су закључили уговор о пружању правних услуга 20.08.2008. године. Тужена је заједно са адвокатом Чедомиром Николићем одлазила на рочишта, састављала поднеске и предузимала друге радње и заједно са адвокатом Чедомиром Николићем одлазила на састанке код тужиоца, који су тим поводом одржавани, где су детаљно извештавали представнике тужиоца о току и предузетим радњама у поступку и уз консултацију са њима одлучивали шта ће конкретно предузимати од процесних радњи. У исто време, одлазили су и на састанке са представницима Града Суботице, у циљу да се спор реши, а од којих је и покренута иницијатива да се спор реши закључењем поравнања и с тим у вези поднели предлог поравнања, који предлог је суд одбио, јер је предмет неодређен, неодредив, немогућ и недопуштен. Из наведеног следи да се не ради о несавесном поступању тужене, јер је тужена као адвокат тужиоца имала права и дужности да у границима овлашћења предузима све радње које сматра да могу да користе тужиоцу, при томе тужена је ангажована од стране тужиоца тек након подношења тужбе Трговинском суду у Суботици и заједно са адвокатом Чедомиром Николићем предузима све радње у поступку, као и радње у циљу решавања спора између тужиоца и Града Суботице. Како се адвокат уговором не обавезује да ће за клијента да добије парницу, већ је улога адвоката да штити интересе свог клијента и да предлаже да се одлучи на одређени начин, па то што суд није прихватио предлог за закључење поравнања у чијем је састављању учествовала и тужена не значи да се ради о њеном несавесном поступању, њено је било да заједно са осталим учесницима предложи, а на суду да одлучи.

С обзиром на то да тужилац није доказао постајање несавесног поступања тужене, као адвоката пуномоћника, а тужена није учествовала у закључењу уговора између тужиоца и Града Суботице, чија је ништавост утврђена правноснажном

пресудом, ангажована је у току тог поступка и активно учествовала у том поступку заједно са адвокатом кога је тужилац претходно ангажовао, а све у циљу да се спор између тужиоца и Града Суботице реши, па како се адвокат уговором не обавезује да ће за странку да добије парницу и има право и дужност да у границама овлашћења предузима све радње за које сматра да могу да користе странци којој пружа правну помоћ и процењује целисходност радњи које предузима за странку, што је тужена и радила и како адвокат не одговара за неуспех у парници, изузев ако се докаже његова кривица за несавестан рад, што овде није случај, то се нису стекли услови за одговорност тужене у смислу члана 154., 158., 155 и 189 став 3 Закона о облигационим односима. Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе ревизије, којима се не доводи у сумњу законитост побијане пресуде, са којих разлога ти наводи нису посебно образложени.

Са наведених разлога, применом члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић